

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. สภาพบริบทกรณีศึกษา
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สภาพบริบทกรณีศึกษา

จันทบุรีหรือที่นิยมเรียกกันในอีกชื่อว่า “เมืองจันท” มีประวัติศาสตร์ย้อนไปตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ คือมีการสำรวจพบเครื่องมือในยุคหินขัดอายุประมาณ 2,000 ปี ที่อำเภอมะขาม อำเภอท่าใหม่ และที่ราบเชิงเขาบ้านคลองบอน อำเภอโป่งน้ำร้อน นักโบราณคดีสันนิษฐานว่า มีการสร้างเมืองขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อพุทธศตวรรษที่ 18 บริเวณหน้าเขาสระบาป โดย “ชาวชอง” ซึ่งเป็นชนเผ่าในตระกูลมอญ-เขมร เป็นชนพื้นเมืองกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งรกรากในป่าแถบตะวันออก บริเวณจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยเฉพาะในเขตป่ารอยต่อจันทบุรี-ตราด ซึ่งเป็นแหล่งของป่าและสมุนไพรอันอุดมสมบูรณ์อย่างมาก ทั้งรง (ยางไม้ที่ได้จากต้นไม้ใช้ทำยา) ครั่ง (ชื่อของเปลือกชนิดหนึ่ง ให้สีแดงในการย้อมผ้า) จี้ผึ้ง กระวาน ไม้กฤษณา ไม้จันทน์ขาว หวาย อบเชยป่า ขมิ้นหอม น้ำมันยาง เร่ว และอื่น ๆ อีกมากมาย ในสมัยก่อนชาวชองดำรงชีพด้วยการเก็บหาของป่า ทว่าปัจจุบันพื้นที่ป่าได้ลดน้อยลงเนื่องจากการหักล้างถางพง การทำไร่ ทำสวน และถูกจับจองโดยคนไทย และคนจีนกอบปรักกับการเก็บของป่ากลายเป็นเรื่องผิดกฎหมาย นายพรานจึงต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตไปเป็นแรงงานในเมืองหรือบางส่วนยังคงทำนาทำสวนกันอยู่ที่บ้านคลองพลู อำเภอเขาคิชฌกูฏ

ต่อมา เมื่อ พ.ศ. 2200 ได้มีการย้ายเมืองไปสร้างใหม่ที่บ้านลุ่มซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี และหลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ครั้นดำรงตำแหน่งพระยาวชิรปราการ ได้ยึดเมืองจันทบุรีไว้นาน 5 เดือน เพื่อสะสมเสบียงและรีพล จากนั้นจึงเดินทัพประกอบด้วยชาวไทย-จีน จำนวน 5,000 คน กลับไปกอบกู้กรุงศรีอยุธยาคืนจากพม่าได้สำเร็จ นับเป็นความภาคภูมิใจของคนเมืองจันทมาจนถึงปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากโบราณสถานและอนุสรณ์สถานหลายแห่งที่มีการจัดสร้างไว้เพื่อรำลึกถึงพระองค์ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ได้ย้ายเมืองไปตั้งอยู่ที่บ้านเนินวง ซึ่งอยู่ในพื้นที่สูงเพื่อเป็นที่มั่นในการป้องกันการถูกรุกรานจากญวน จนกระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จึงย้ายเมืองกลับไปทีเดิม ณ บ้านลุ่ม เนื่องจากค่ายเนินวงอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ จนปี พ.ศ. 2436

เกิดกรณีพิพาทไทย-ฝรั่งเศส ร.ศ. 112 ฝรั่งเศสได้เข้ามายึดครอง เมืองจันทบุรี ใว้นานถึง 11 ปี จนไทยต้องยอมยกดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้ฝรั่งเศสเพื่อแลกเมืองจันทบุรีกลับคืนมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินใหม่ เมืองจันทบุรีจึงได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัด (จังหวัดจันทบุรี. ออนไลน์. ม.ป.ป.)

จังหวัดจันทบุรี เป็นเมืองชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ทุกวันนี้จันทบุรีเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งในดินและในน้ำ เคยเป็นแหล่งอัญมณีหลากหลายชนิดที่มีราคามาก แม้ปัจจุบัน อัญมณีต่าง ๆ จะลดน้อยลงแต่ยังคงเป็นศูนย์กลางสำคัญของธุรกิจด้านอัญมณี เป็นแหล่งรวมช่างฝีมือในการเจียรไนอัญมณีและทำเครื่องประดับมีค่าต่าง ๆ นอกจากนี้สภาพดินฟ้าอากาศและผืนดินยังเอื้ออำนวยแก่การปลูกพืชผลการเกษตรต่าง ๆ โดยเฉพาะผลไม้ที่ขึ้นชื่อของจังหวัดได้แก่ เงาะ ทุเรียน มังคุด ลางสาด และผลิตผล พริกไทย บริเวณชายฝั่งทำการประมงและผลิตถักน้

สภาพพื้นที่โดยทั่วไป ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก เป็นป่าไม้ ภูเขา และที่ราบสูง เป็นส่วนใหญ่ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 30-190 เมตร ทิศใต้เป็นชายฝั่งทะเลมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม บางแห่งเป็นอ่าวแหลมและหาดทรายสูงจากระดับน้ำทะเล 30-190 เมตร พื้นที่จังหวัดจันทบุรีแยกลักษณะภูมิประเทศออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ป่าไม้ ภูเขา และเนินสูง เป็นลักษณะของภูมิประเทศทางด้านเหนือและตะวันออกของจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ เขตอำเภอแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ อำเภอมะขาม อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน และตอนบนของอำเภอขลุง บริเวณดังกล่าวเป็นเขตป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติห้ามล่าสัตว์ป่าและเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่การเกษตรปลูกสวนผลไม้ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น

2. ที่ราบสลับภูเขาอยู่ทางตอนกลางของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอเขาคิชฌกูฏ ตอนบนของอำเภอท่าใหม่ อำเภอขลุง และตอนบนของอำเภอแหลมสิงห์ เป็นพื้นที่แหล่งน้ำที่ใช้ทำสวนผลไม้ เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด กระท้อน และพริกไทย

3. ที่ราบชายฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอนายายอาม ตอนล่างของอำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอขลุง มีลักษณะเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลสลับด้วยเนินเขาเป็นบริเวณป่าชายเลน

ลักษณะภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปจังหวัดจันทบุรีตั้งอยู่ในเขตที่มีอากาศร้อนชื้น มีฝนตกชุกติดต่อกันประมาณ 6 เดือนต่อปี และในปี พ.ศ. 2542 มีฝนตกจำนวน 182 วัน วัดปริมาณน้ำฝนโดยรวม 3,509.40 มิลลิเมตร และเดือนที่มีอุณหภูมิต่ำสุดในรอบปี คือเดือนธันวาคม วัดได้ 13.10 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.46 องศาเซลเซียส ประกอบด้วย 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน

ตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาว ตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

สัญลักษณ์จังหวัดจันทบุรี (ตราประจำจังหวัด) เป็นรูปกระต่ายอยู่ในดวงจันทร์ เปล่งแสงเป็นประกาย แสงจันทร์ หมายถึง ความสวยงาม เขือกเขิน ละมุนละไม เปรียบได้กับความสงบ รื่นรมย์ และร่มเย็นเป็นสุขของภูมิภาคนี้ รูปกระต่ายเป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งของดวงจันทร์ซึ่งชาวไทยทั่วไปเชื่อว่ามียูเรนัสนั้นมาแต่ดึกดำบรรพ์เช่นเดียวกับที่จันทบุรีเป็นเมืองโบราณมีชื่อปรากฏอยู่ในพงศาวดารมาตั้งแต่แรกสร้างกรุงศรีอยุธยา

ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในจังหวัดจันทบุรี จำแนกได้ดังนี้

แร่ธาตุ จันทบุรีมีแร่ธาตุหลายชนิดที่รู้จักกันโดยทั่วไป ได้แก่ พลอยแดง (ทับทิม) พลอยเหลือง (บุษราคัม) พลอยเขียว (มรกต) พลอยน้ำเงิน (ไพลิน) พลอยโกเมน พลอยสตาร์ ฯ

ป่าไม้ จันทบุรีมีพื้นที่ป่าทั้งหมด จำนวน 1,165,281 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 29.42 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยแยกเป็นป่าสงวนแห่งชาติ 18 ป่า ป่าอุทยานแห่งชาติ 2 ป่า ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 1 ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 1 แห่ง

แหล่งน้ำ จังหวัดจันทบุรี มีแม่น้ำที่สำคัญ 4 สาย คือ

1. แม่น้ำจันทบุรี มีต้นกำเนิดจากเขาสอยดาวใต้ ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน และเขาสามง่าม เขาชะอม ในเขตอำเภอมะขาม ไหลผ่านอำเภอเมืองจันทบุรี ออกสู่อ่าวไทยในเขตอำเภอแหลมสิงห์
2. แม่น้ำพังราด ประกอบด้วยลำน้ำสายสั้น ๆ ในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง และนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ไหลมาบรรจบกัน แล้วไหลออกสู่ปากน้ำพังราด เป็นแนวเขตระหว่างจังหวัดจันทบุรี และระยอง
3. แม่น้ำเวฬุ มีต้นกำเนิดจากเขาชะอม เขามะกอก และเขาสระบาป ไหลผ่านอำเภอขลุง และออกสู่ทะเลทางเกาะจิก อำเภอขลุง
4. คลองวังโตนด ประกอบด้วย 2 สาขา คือ สาขาด้านซ้าย มีต้นกำเนิดจากเขาสี่เสียด ซึ่งไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ และสาขาด้านขวา ซึ่งมีต้นกำเนิดบริเวณเขาชะมูด

สภาพทางเศรษฐกิจ จังหวัดจันทบุรีมีเนื้อที่ทำกรเกษตรทั้งสิ้นประมาณ 2,044,267 ไร่ จำแนกในการใช้เนื้อที่เพาะปลูกไม้ผลและพืชยืนต้นประมาณ 1,500,459 ไร่ พืชไร่ 473,635 ไร่ ปลูกข้าว 33,058 ไร่ และปลูกผัก 37,115 ไร่โดยประมาณ ส่วนใหญ่จะใช้เนื้อที่ในการเพาะปลูกยางพารา ประมาณ 546,894 ไร่ รองลงมาคือ ทุเรียน 294,391 ไร่ และ เงาะ 208,408 ไร่ พืชที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่มากที่สุดคือข้าวโพดรับประทานผักสด ประมาณ 23,702 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาคือ อ้อย ประมาณ 7,875 กิโลกรัมต่อไร่ สับปะรด ประมาณ 4,684 กิโลกรัมต่อไร่ มันสำปะหลัง ประมาณ 4,208 กิโลกรัมต่อไร่

สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2544 พบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 51,024 บาทต่อปี เป็นอันดับที่ 28 ของประเทศ โดยทั้งจังหวัดมีผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) 23,370 อยู่ในอันดับที่ 42 ของประเทศ

ในปี พ.ศ. 2546 การค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา มีมูลค่าการค้าทั้งหมด 1,338.28 ล้านบาท โดยมีมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 1,321.18 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าทั้งสิ้น 17.10 ล้านบาท

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดจันทบุรี มีทั้งหมด 602 โรงงาน เงินลงทุนทั้งหมด 5,324.99 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงาน 8,997 คน อุตสาหกรรมที่มีสถานประกอบการมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมประเภทเกษตรจำนวน 178 สถานประกอบการ รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมประเภทขนส่งจำนวน 81 แห่ง และอุตสาหกรรมที่มีเงินลงทุนมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมประเภทอาหารจำนวน 2,485.04 ล้านบาท รองลงมาคือ อุตสาหกรรมประเภทขนส่งจำนวน 462.90 ล้านบาท

เงินฝากและสินเชื่อของจังหวัดจันทบุรี ในปี 2546 ณ เดือนธันวาคม มีสถาบันทางการเงินทั้งสิ้น 32 แห่ง มียอดเงินฝากทั้งสิ้น 24,172 ล้านบาท และเงินให้สินเชื่อทั้งหมด 11,326 ล้านบาท และอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก คิดเป็นร้อยละ 46.86

จังหวัดจันทบุรีมีสถิติผู้สมัครงานทั้งสิ้น 1,093 คน ตำแหน่งงานว่างรวมทั้งสิ้น 5,192 ตำแหน่ง การบรรจุงานรวมทั้งสิ้น 238 คน โดยมีการบรรจุงานร้อยละ 21.77 ของผู้สมัครงาน และร้อยละ 4.58 ของตำแหน่งงานว่าง

สินค้าพื้นเมือง

ผลไม้ เป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อของจังหวัดจันทบุรี ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน ได้แก่ทุเรียน เงาะ มังคุด ระกำหวาน ในช่วงฤดูผลไม้จะมีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวและซื้อหาผลไม้รสอร่อยราคาถูกเยี่ยมคุณภาพดีที่จังหวัดจันทบุรี

เสื้อจันทบูร หัตถกรรมพื้นบ้านอีกชนิดที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ผลิตภัณฑ์จากกก ได้มีการนำเอากกมาดัดแปลงเป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ มากมาย

พริกไทย จันทบุรีเป็นแหล่งปลูกพริกไทยที่สำคัญของประเทศไทยเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี

กล้วยเดี่ยวเส้นจันทร์ นับเป็นสินค้าพื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์อีกสิ่งหนึ่งของจังหวัด เหมาะที่จะซื้อเป็นของที่ระลึกเมื่อมาเที่ยวจังหวัดจันทบุรี

อัญมณี เป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อของจังหวัด นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อได้ตามร้านจำหน่ายอัญมณีบนถนนอัญมณีในวันศุกร์ วันเสาร์และวันอาทิตย์

สถานการณ์ด้านสุขภาพ

ในจังหวัดจันทบุรีจากการเก็บข้อมูลปี 2551-2555 ของประชาชนที่อยู่ในจังหวัดจันทบุรีพบว่าในปี พ.ศ. 2555 สาเหตุการตายที่พบสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ โรคมะเร็ง และเมื่อจำแนกตาม

อวัยวะ พบว่า มะเร็งหลอดคอหลอดลมใหญ่และปอด พบมากที่สุด รองลงมา คือ มะเร็งตับและท่อน้ำดีในตับ และพบมะเร็งในระบบอวัยวะสืบพันธุ์ที่สำคัญ คือ มะเร็งปากมดลูก และมะเร็งเต้านมในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งมะเร็งที่มีแนวโน้มการตายสูงขึ้นชัดเจน คือ มะเร็งตับและท่อน้ำดีในตับ และปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งเกิดจากการบริโภคอาหารที่มีสารเคมีปนเปื้อน เมื่อบริโภคเข้าไปทำให้มีสารเคมีเข้าไปตกค้างอยู่ในร่างกายจึงก่อเกิดโรคมะเร็ง และอาชีพส่วนใหญ่ในจังหวัดจันทบุรีคือการทำอาชีพชาวสวนผลไม้ ปัจจัยการผลิตของการทำสวนผลไม้คือการใช้ปุ๋ยสารเคมีในการผลิตผลไม้จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งในการทำให้ได้รับสารเคมีเข้าไปสู่ร่างกาย จึงเป็นอีกสาเหตุทำให้เกิดโรคมะเร็งอีกด้วย อัตราการตายด้วยโรคมะเร็งต่อแสนประชากร ระหว่างปี พ.ศ. 2550 – 2554 เท่ากับ 79.03, 90.43, 84.14, 81.18 และ 102.72 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ออนไลน์. 2556)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ (N = 300)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	184	61.3
หญิง	116	38.7
รวม	300	100.0

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.3 กลุ่มประชากรเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38.7

ตาราง 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ (N = 300)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
33	2	0.7
35	3	1.0
37	1	0.3

ตาราง 2 (ต่อ)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
38	13	4.3
39	15	5.0
40	1	0.3
41	6	2.0
42	27	9.0
43	9	3.0
44	22	7.3
45	13	4.3
46	23	7.7
47	22	7.3
48	49	16.3
49	24	8.0
50	19	6.3
51	16	5.3
52	17	5.7
53	4	1.3
54	7	2.3
55	3	1.0
56	3	1.0
57	1	0.3
รวม	300	100.0

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีอายุ 48 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.3 ประชากรที่มีอายุน้อยที่สุด 33 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.7 และประชากรที่มีอายุมากที่สุดอายุ 57 คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ (N = 300)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	18	6.0
สมรสอยู่ด้วยกัน	251	83.7
สมรสและแยกกันอยู่	0	0
หย่าร้าง/หม้าย	31	10.3
รวม	301	100.0

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 83.7 หย่าร้าง/หม้าย คิดเป็นร้อยละ 10.3 และสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา (N = 300)

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	5	1.7
ประถมศึกษา	153	51.0
มัธยมศึกษา/ปวช.	115	38.3
อนุปริญญา/ปวส.	6	2.0
ปริญญาตรี	21	7.0
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รวม	300	100.0

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.0 มัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 38.3 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.0 อนุปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.0 ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตอนที่ 2 การประเมินผลปัจจัยนำเข้าและกระบวนการทำงานในโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาพที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนจำแนกตามทรัพยากรการบริหาร (N = 300)

ทรัพยากรการบริหาร	μ	σ	การตีความ	ลำดับ ที่
1. โครงการมีบุคลากรเพียงพอต่อการบริหาร โครงการฯ	4.34	0.47	มาก	4
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อน โครงการฯ	4.35	0.48	มาก	3
3. วัสดุ - อุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการดำเนิน โครงการฯ	4.44	0.50	มาก	1
4. งบประมาณที่ได้รับมีความเพียงพอต่อการดำเนิน โครงการฯ	4.36	0.48	มาก	2
รวม	4.37	0.48	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า ในการประเมินทรัพยากรการบริหารประชาชนมีความคิดเห็นว่าเป็นผลการประเมินทรัพยากรการบริหาร (ปัจจัยนำเข้า) ทำงานโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรีพบว่า มีความเพียงพอมาก ทั้งในด้านความเพียงพอของบุคลากร ความรู้ความสามารถของบุคลากร ความเพียงพอของวัสดุ - อุปกรณ์ และงบประมาณที่ได้รับ

การที่โครงการวัสดุ - อุปกรณ์ เพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ เราสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากการดำเนินโครงการนั้นได้ดำเนินโครงการมา 2 ปีแล้ว จึงทำให้มีความพร้อมในเรื่องวัสดุ - อุปกรณ์และได้หาวัสดุ - อุปกรณ์จากท้องถิ่นของแต่ละของตำบล ซึ่งมีอยู่ในพื้นที่ ง่ายและราคาไม่สูงมาก จึงทำให้มีความเพียงพอในด้านวัสดุ - อุปกรณ์ ($\mu = 4.44$)

การที่โครงการมีงบประมาณที่ได้รับมีความเพียงพอต่อการดำเนินโครงการฯ เราสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากการทำงานในแต่ละพื้นที่ที่สามารถบูรณาการงบประมาณร่วมกันได้ เนื่องจากมีประเด็นในการทำงานคล้ายคลึงกัน เช่น การอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง การอบรมเยาวชน ฯลฯ เพื่อสร้างพลังในการทำงาน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ประหยัดงบประมาณ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และเห็นเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ($\mu = 4.36$)

การที่โครงการมีบุคลากรมีความรู้ความสามารถสำหรับขับเคลื่อนงานของโครงการพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ บุคลากรหรือคณะทำงานที่ดำเนินโครงการนั้นส่วนหนึ่งมาจาก

ความร่วมมือของทุกหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เครือข่ายภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งของภาคประชาชนที่ทำงานในเรื่องของการพัฒนาสังคมเป็นระยะเวลานานทำให้มีประสบการณ์ในการทำงานพอสมควร ซึ่งในการขับเคลื่อนงานโครงการ คือ การวางน้ำหนักในการทำงาน คณะทำงานมุ่งเน้นที่การปฏิบัติของพื้นที่ โดยมีการหนุนเสริมจากภาครัฐเมื่อต้องใช้พลังในการขับเคลื่อนงาน ($\mu = 4.35$)

การที่โครงการมีบุคลากรเพียงพอสำหรับการบริหารโครงการ สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เนื่องจากโครงการเป็นโครงการขนาดกลางและได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดจันทบุรี กลุ่มต่าง ๆ ของภาคประชาสังคมเข้าร่วมบริหารโครงการซึ่งทำให้บุคลากรในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอ ($\mu = 4.34$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกระบวนการทำงาน (N = 300)

กระบวนการทำงาน	μ	σ	การตีความ	ลำดับที่
1. การวางแผนดำเนิน, มีการเข้าร่วมประชุม	4.42	0.50	มาก	2
2. เครือข่ายมีบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการ	4.44	0.50	มาก	1
3. ผู้นำสามารถประสานผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมทำงานโครงการ	4.34	0.48	มาก	3
4. มีการติดตามประเมินโครงการระหว่างดำเนินงาน	4.34	0.47	มาก	4
5. บุคลากรในโครงการมีการประสานงานกับผู้เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดี	4.21	0.41	มาก	5
รวม	4.35	0.47	มาก	

จากตาราง 6 จากการประเมินผลกระบวนการทำงานโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริม สุขภาวะที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี พบว่ามีความเหมาะสมมากทั้งในด้านการประชุมเชิงวางแผน, เครือข่ายมีบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการ, การประสานงานของผู้นำ, การติดตามระหว่างดำเนินงาน และการประสานงานในโครงการ

การที่โครงการให้เครือข่ายมีบทบาทในการขับเคลื่อนโครงการมาก เราสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากเครือข่ายภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งของภาคประชาชนที่

ทำงานในเรื่องของการพัฒนาสังคมเป็นระยะเวลาานทำให้มีประสบการณ์ในการทำงานพอสมควร ซึ่งในการขับเคลื่อนงาน โครงการ คือ การวางน้ำหนักในการทำงานขณะทำงานฯ มุ่งเน้นที่การปฏิบัติของพื้นที่ โดยมีการหนุนเสริมจากภาครัฐที่มีพลัง เครื่องมือต่าง ๆ มากมาย สามารถส่งเสริมสนับสนุนงานให้เกิดความสำเร็จได้ ($\mu = 4.44$)

การที่โครงการมีการวางแผนดำเนิน มีการเข้าร่วมประชุมมากสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากในการดำเนินโครงการฯ พบว่าในการประชุมของโครงการนั้นมีภาคีเครือข่ายจากทุกส่วนงานที่เข้าร่วมประชุม โดยใช้แนวคิดโซ่ 3 เส้น เกาะเกี่ยวเชื่อมร้อยการทำงานให้เป็นเครือข่ายเดียวกัน คือ 1) ทิสสามัญญาตา การมีเป้าหมายอุดมการณ์ร่วมกัน 2) ศีลสามัญญาตา มีข้อปฏิบัติ ข้อตกลงที่ต้องถือปฏิบัติร่วมกัน 3) วิสาสาปรมาญาตา ความคุ้นเคยเป็นญาติอย่างยิ่ง คือการประชุม ทุก 45 วัน ซึ่งเป็นหลักธรรมที่เกิดจากการปฏิบัติ หลักธรรมนี้จะทำให้การทำงานเกิดความสามัคคี ไม่แตกกัน ซึ่งทำให้เกิดการทำงานที่ดีโดยไม่มีการขัดแย้งให้การทำงานและเกิดการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันในดำเนินโครงการของแต่ละตำบล ($\mu = 4.42$)

การที่โครงการผู้นำสามารถประสานผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมทำงานโครงการมากสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจาก การทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย ดังต่อไปนี้

เครือข่ายภาครัฐ อาทิเช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี สถานีตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจันทบุรี สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี และสรรพสามิตพื้นที่จันทบุรี หน่วยงานภาครัฐจะสนับสนุนโครงการ ซึ่งได้นำนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐบูรณาการเข้ากับโครงการ ไม่ว่าจะเป็น เรื่องสุขภาพ อุบัติเหตุ ยาเสพติด ฯลฯ จะทำให้การดำเนินงานไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เครือข่ายภาควิชาการ อาทิเช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยภาคตะวันออก ให้คำปรึกษาทางด้านงานวิชาการเนื่องจากสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้นำเสนอผลงานของแต่ละตำบล ขาดความรู้หรือรูปแบบงานวิชาการ

เครือข่ายประชาชน อาทิเช่น ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติโป่งแรด เครือข่ายกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ เครือข่ายเกษตรอินทรีย์ เครือข่ายประชาคมงดเหล้าจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้เกิดการแก้ไขและพัฒนาชุมชนโดยคนในชุมชนอย่างแท้จริง

เครือข่ายเอกชน อาทิเช่น บริษัท ดัชมิลล์ จำกัด(มหาชน) สนับสนุนเครื่องดื่มดัชมิลล์ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์งานของโครงการ

เครือข่ายภาคประชาสังคมและสื่อ อาทิเช่น สมาคมสื่อมวลชนจังหวัดจันทบุรี บริษัทเคเบิลทีวี (จันทบุรี) จำกัด วิทยุชุมชน สนับสนุนประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการเพื่อที่จะให้ประชาชนในจังหวัดจันทบุรีที่ไม่ได้เข้าร่วมและเห็นการทำงานของ

โครงการ ไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุชุมชน และทางสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่วี จึงทำให้การบริหารโครงการมีประสิทธิภาพและดำเนินโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ ($\mu = 4.34$)

การที่โครงการมีการติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินงานมาก จึงสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่า จากการประชุมคณะทำงานของโครงการแล้ว พื้นที่ต่าง ๆ ก็ได้คิดวางแผนในการดำเนินงานของแต่ละตำบล โดยมีคณะทำงานของโครงการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนให้กำลังใจและแนะนำการดำเนินงานหากสมาชิกของแต่ละตำบลยังไม่เข้าใจในเป้าหมายของการดำเนินโครงการ เพื่อให้เป็นตามทิศทางของวัตถุประสงค์ของโครงการ ($\mu = 4.34$)

การที่โครงการบุคลากรในโครงการมีการประสานงานกับผู้เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดี สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากการที่บุคลากรให้โครงการได้ลงพื้นที่ให้กำลังใจแล้วมีการประสานงานในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินโครงการ การเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนการทำงาน การเข้าร่วมงานต่าง ๆ ของเครือข่ายในโครงการ ซึ่งทำให้เกิดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.21$)

ตอนที่ 3 การประเมินผลผลิตโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสิทธิผลของโครงการ (N = 300)

ประสิทธิผลของโครงการ	μ	σ	การตีความ	ลำดับที่
1. สมาชิกไม่ใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตร	4.31	0.47	ประสิทธิผลมาก	3
2. มีการทำงานในรูปแบบเครือข่าย	4.60	0.49	ประสิทธิผลมาก	1
3. มีแกนนำพัฒนาชุมชนในตำบลเพิ่มขึ้น	4.36	0.48	ประสิทธิผลมาก	2
4. สมาชิกที่ไม่ใช้สารเคมีเพิ่มมากขึ้นในชีวิตประจำวัน	4.14	0.34	ประสิทธิผลมาก	4
รวม	4.35	0.45	ประสิทธิผลมาก	

จากตาราง 7 ในการประเมินประสิทธิผลของโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี พบว่า มีประสิทธิภาพมากทั้งในด้านการไม่ใช้

สารเคมีผลิตสินค้าการเกษตร การทำงานในรูปแบบเครือข่าย การเพิ่มแกนนำพัฒนาชุมชนและ การไม่ใช้สารเคมีในชีวิตประจำวัน

การที่โครงการมีการทำงานในรูปแบบเครือข่ายมาก เราสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากโครงการฯ ใช้รูปแบบการทำงานแบบบูรณาการที่ใช้รูปแบบของเบญจภาคีจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมและสื่อ ทั้งนี้ยังมีบุคลากรที่มีองค์ความรู้ในขับเคลื่อนงานที่หลากหลายประเด็น มีรูปธรรมในการทำงานที่ชัดเจน ประชาชนชาวบ้าน สื่อพื้นบ้าน สร้างความร่วมมือในพื้นที่สู่การเป็นต้นแบบความสำเร็จที่ยั่งยืน ($\mu = 4.60$)

การที่โครงการมีแกนนำพัฒนาชุมชนในตำบลเพิ่มขึ้นมาก สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่า จากการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำของตำบลและเรียนรู้ในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ (ไร้สารเคมี) แล้วได้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในพื้นที่ โดยแกนนำที่เข้าไปอบรมนั้นแต่ก่อนนั้นไม่มีความรู้เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์เลย เมื่อมาอบรมแล้วทำให้เกิดแนวคิดต่อยอดมาพัฒนาสู่ตำบลของตนเอง ทำให้เกิดความเข้มแข็งของคนในชุมชน และมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่แต่ละตำบลสนใจ สามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่คนในและนอกตำบลได้อย่างดี ($\mu = 4.36$)

การที่โครงการสมาชิกไม่ใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรมาก สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่า จากการเริ่มของโครงการได้มีการให้สมาชิกของแต่ละตำบลได้เข้ามาอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำของตำบลและเรียนรู้ในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ (ไร้สารเคมี) โดยเรียนรู้จากวิทยากรมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำเกษตรอินทรีย์ การลงมือปฏิบัติเรียนรู้วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ ผลกระทบและโรคภัยที่เกิดจากการใช้สารเคมี เมื่อสมาชิกของแต่ละตำบลได้เรียนรู้แล้วก็ตระหนักถึงการสุขภาพที่ดีและการผลิตสารอินทรีย์มาใช้ในการเกษตร นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริง เช่น การผลิตผักปลอดสารพิษเพื่อไว้บริโภคและจำหน่าย เป็นต้น ($\mu = 4.31$)

การที่โครงการมีสมาชิกที่ไม่ใช้สารเคมีเพิ่มมากขึ้นในชีวิตประจำวันมาก สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่า จากการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำของตำบลและเรียนรู้ในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ (ไร้สารเคมี) ทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมอบรมได้ตระหนักถึงพิษภัยในการใช้สารเคมีว่ามีโทษกับสุขภาพอย่างไร ทำให้สมาชิกไม่ใช้สารเคมีเพิ่มมากขึ้นของสมาชิกดูได้จากการลงพื้นที่ให้กำลังใจของคณะทำงานและการไปศึกษาดูงานของกลุ่มที่ไม่ใช้สารเคมีผลิตสินค้าในจังหวัดต่างๆ ($\mu = 4.14$)

ตอนที่ 4 การประเมินผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการบูรณาการขยายผลด้านแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (N = 300)

ผลลัพธ์ที่ตามมา	μ	σ	การตีความ	ลำดับที่
1. มีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ (ปลอดสารเคมี) ในตำบลเพิ่มขึ้น	4.39	0.50	มาก	5
2. มีการผลิตผลิตภัณฑ์อินทรีย์ใช้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น	4.59	0.49	มาก	1
3. เกิดสภาวะโรคเสี่ยง เช่น มะเร็ง,เบาหวาน น้อยลง	4.44	0.50	มาก	2
4. สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพดีขึ้น	4.43	0.50	มาก	3
5. การทำเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับมากขึ้น	4.41	0.50	มาก	4
6. การร่วมมือช่วยเหลือกันมากขึ้นระหว่างสมาชิก	4.33	0.48	มาก	6
7. มีการศึกษาดูงานจากคนนอกชุมชน	4.13	0.40	มาก	7
รวม	4.39	0.48	มาก	

จากตาราง 8 ในการประเมินผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการบูรณาการขยายผลต้นแบบสร้างเสริมสุขภาวะที่ดี โดยพลังเบญจภาคี จังหวัดจันทบุรี พบว่า มีผลในเชิงบวกมากขึ้นทั้งในด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ใช้ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในครัวเรือน การลดสภาวะเสี่ยงโรค การมีสุขภาพดีขึ้นของสมาชิก การยอมรับเกษตรอินทรีย์ การช่วยเหลือระหว่างสมาชิกและมีคนภายนอกมาดูงาน

การที่โครงการมีการผลิตผลิตภัณฑ์อินทรีย์ใช้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้นมากสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพจากการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำของตำบลและเรียนรู้ในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ (ไร้สารเคมี) แล้วได้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในพื้นที่ และสมาชิกที่เข้าร่วมอบรมได้หันมาผลิตสินค้าใช้ในครัวเรือนเอง เช่น การทำน้ำยาเอนกประสงค์ใช้ในการซักผ้า ล้างจาน ซึ่งสามารถลดต้นทุนในการผลิตได้ การทำน้ำมันมะพร้าวใช้แทนครีมทาผิว การทำสบู่สมุนไพรใช้เอง และการผลิตผักที่ไม่ได้ใช้สารเคมีกันกันในครอบครัว เป็นต้น ($\mu = 4.59$)

การที่โครงการมีเกิดสภาวะโรคเสี่ยง เช่น มะเร็ง เบาหวาน น้อยลง สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพจากสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้อบรมแล้ว สามารถนำมาต่อ ยอดคือ ทำผลิตภัณฑ์ที่ปลอดสารเคมีนำมารับประทานภายในครอบครัวหรือชุมชนทำให้ไม่ได้รับสารเคมีที่ตกค้างจากการซื้อหรือการใช้สารเคมี จึงทำให้เกิดสภาวะการเป็นโรคน้อยลง และไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับการใช้สารเคมีอีก ($\mu = 4.44$)

การที่โครงการมีสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพดีขึ้นมากสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เนื่องจากก่อนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้มีการตรวจหาสารพิษในร่างกายของสมาชิก ผลคือมีสารพิษตกค้างในร่างกายของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมากเนื่องจากสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการจะใช้สารเคมีในการผลิตผลไม้ จึงมีการสัมผัสและสูดดมสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย การทำให้เกิดการเจ็บป่วยอยู่บ่อยครั้ง แต่หลังจากการที่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการนั้นได้รับการอบรมและรู้โทษของการใช้สารเคมี จึงหันกลับมาใช้สารอินทรีย์เข้ามาสู่กระบวนการ และเลิกใช้สารเคมี ทำให้สมาชิกมีสุขภาพดีขึ้น ดูได้จากการตรวจหาสารพิษในร่างกายหลังจากเข้าร่วมโครงการมาแล้ว 2 ปี พบว่ามีสารพิษในร่างกายน้อยลงมาก ($\mu = 4.43$)

การที่โครงการการทำเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับมากขึ้นมากสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำของตำบลและเรียนรู้ในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ (ไร้สารเคมี) แล้วได้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในพื้นที่ ทำให้ดินมีสภาพที่ดีขึ้น ต้นไม้เกิดโรคน้อยลง ผักผลไม้ได้ผลผลิตที่ดี ทำให้ประชาชนในตำบลยอมรับการทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น ($\mu = 4.41$)

การที่โครงการมีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ (ปลอดสารเคมี) ในตำบลเพิ่มขึ้นมากสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำของตำบลและเรียนรู้ในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ (ไร้สารเคมี) สมาชิกได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในพื้นที่จะได้ผลิตสินค้าปลอดสารพิษ ออกจำหน่ายในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ผักปลอดสารพิษ ไข่ไก่ อารมณ์ดี การทำข้าวอินทรีย์ เห็ดอินทรีย์ ทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในตำบลของตนเอง เป็นต้น ($\mu = 4.39$)

การที่โครงการมีร่วมมือช่วยเหลือกันมากขึ้นระหว่างสมาชิกมากสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจาก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้/การทำงานระหว่าง 15 ตำบล เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขยายงาน เช่น ตำบลกระแจะไปศึกษาดูงานตำบลพลิว เพื่อเรียนรู้การเพาะเห็ด ตำบลคลองพลูที่ทำเรื่องไก่ไข่อารมณ์ดีมีหลายตำบลสนใจเข้าไปเรียนรู้ ($\mu = 4.33$)

การที่โครงการมีการศึกษาดูงานจากคนนอกชุมชน เราสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลเชิงคุณภาพว่าจากการที่แต่ละตำบลได้กลับไปสร้างต้นแบบของแต่ละตำบลตามเป้าหมายของโครงการแล้วนั้น ทำให้กลุ่มต่าง ๆ ที่สนใจในการทำงานเชิงบูรณาการเข้ามาของศึกษาดูงานในตำบลต่าง ๆ เช่น ตำบลคลองพลูจะเน้นเรื่องการผลิตไข่ไก่อารมณ์ดี ตำบลสองพี่น้องจะเน้นเรื่องการผลิตข้าวอินทรีย์วิถีพุทธ ตำบลพลิวจะเน้นเรื่องการเพาะเห็ดอินทรีย์ เป็นต้น ซึ่งทำให้ได้รับความสนใจจากบุคคลภายนอกอีกด้วย ($\mu = 4.13$)

ตาราง 9 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ค่า สหสัมพันธ์	การตีความ	ผลการทดสอบ
1. ประสิทธิภาพที่ตามมาของโครงการฯ แตกต่างกันทางเพศ	0.00	ไม่มี ความสัมพันธ์	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
2. ประสิทธิภาพที่ตามมาของโครงการฯ แตกต่างกันทางอายุ	0.02	มีความสัมพันธ์ เชิงบวกระดับ ต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
3. ประสิทธิภาพที่ตามมาของโครงการฯ แตกต่างกันสถานภาพสมรส	-0.06	มีความสัมพันธ์ เชิงลบระดับต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
4. ประสิทธิภาพที่ตามมาของโครงการฯ แตกต่างกันการศึกษา	-0.05	มีความสัมพันธ์ เชิงลบระดับต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
5. ผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯแตกต่าง กันทางเพศ	-0.08	มีความสัมพันธ์ เชิงลบระดับต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
6. ผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯแตกต่าง กันอายุ	0.07	มีความสัมพันธ์ เชิงบวกระดับ ต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
7. ผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯแตกต่าง กันสถานภาพสมรส	-0.05	มีความสัมพันธ์ เชิงลบระดับต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
8. ผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯแตกต่าง กันการศึกษา	0.03	มีความสัมพันธ์ เชิงบวกระดับ ต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
9. ทรัพยากรการบริหารมีผลต่อ ประสิทธิผลของโครงการฯ	0.22	มีความสัมพันธ์ เชิงบวกระดับ ต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน
10. ทรัพยากรการบริหารมีผลต่อผลลัพธ์ที่ ตามมาของโครงการฯ	0.23	มีความสัมพันธ์ เชิงบวกระดับ ต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมติฐาน

ตาราง 9 (ต่อ)

สมมุติฐานการวิจัย	ค่า สหสัมพันธ์	การตีความ	ผลการทดสอบ
11. กระบวนการทำงานมีผลต่อ ประสิทธิผลของโครงการ	0.29	มีความสัมพันธ์ เชิงบวกระดับ ปานกลาง	ยอมรับ สมมุติฐาน
12. กระบวนการทำงานมีผลต่อผลลัพธ์ที่ ตามมาของโครงการฯ	0.22	มีความสัมพันธ์ เชิงบวกระดับ ต่ำ	ไม่ยอมรับ สมมุติฐาน

หลังจากวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แล้วในกรณีที่มีค่าสหสัมพันธ์สูง จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์
ในเชิงเหตุและผล โดยใช้ฐานทางแนวคิดทฤษฎีต่อไป จากตาราง 9 สามารถสรุปผลการทดสอบ
สมมุติฐาน ได้ดังนี้

1. สมมุติฐานที่ว่า ประสิทธิภาพของโครงการฯ แตกต่างกันทางเพศนั้น พบว่ามีค่า
สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.0 จึงไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประสิทธิภาพและเพศจึงไม่สามารถ
ยอมรับสมมุติฐานได้
2. สมมุติฐานที่ว่า ประสิทธิภาพของโครงการฯ แตกต่างกันทางอายุนั้น พบว่ามีค่า
สหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลเราจึงไม่
สามารถยอมรับสมมุติฐานได้
3. สมมุติฐานที่ว่า ประสิทธิภาพของโครงการฯ แตกต่างกันสถานภาพสมรสนั้น พบว่ามี
ค่าสหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลเราจึง
ไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานได้
4. สมมุติฐานที่ว่า ประสิทธิภาพของโครงการฯ แตกต่างกันการศึกษานั้น พบว่ามีค่า
สหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลจึงไม่
สามารถยอมรับสมมุติฐานได้
5. สมมุติฐานที่ว่า ผลลัพธ์ที่ตามของโครงการฯ แตกต่างกันทางเพศนั้น พบว่ามีค่า
สหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลจึงไม่
สามารถยอมรับสมมุติฐานได้
6. สมมุติฐานที่ว่า ผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯ แตกต่างกันอายุนั้น พบว่ามีค่า
สหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลจึงไม่
สามารถยอมรับสมมุติฐานได้

7. สมมุติฐานที่ว่า ผลลัพธ์ที่ตามของโครงการฯ แตกต่างกันสถานภาพสมรสนั้น พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลจึงไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานได้

8. สมมุติฐานที่ว่า ผลลัพธ์ที่ตามของโครงการฯ แตกต่างกันการศึกษานั้น พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลจึงไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานได้

9. สมมุติฐานที่ว่า ทรัพยากรการบริหารมีผลต่อประสิทธิผลของโครงการฯ นั้น พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลจึงไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานได้ เนื่องจาก ข้อมูลในการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมพบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดทุนในชุมชน คือ แกนนำชุมชน เวทีระดับชุมชน กองทุนหมุนเวียนภายในชุมชน แต่ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาชุมชนได้เพราะมีบุคลากรในการขับเคลื่อนงานยังค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับคนในชุมชน จึงทำให้ต้องการ การพัฒนาแกนนำชุมชนเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ชุมชนเกิดการบริหารจัดการตนเองได้

10. สมมุติฐานที่ว่า ทรัพยากรการบริหารมีผลต่อผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯ นั้น พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลเราจึงไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานได้ เนื่องจาก ข้อมูลในการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมพบว่า การผลิตสินค้าของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการนั้นมีความต้องการสินค้ามากแต่การผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภคของคนในจังหวัด

11. สมมุติฐานที่ว่า กระบวนการทำงานมีผลต่อประสิทธิผลของโครงการฯ นั้น พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลาง เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลจึงสามารถยอมรับสมมุติฐานได้ เนื่องจาก ข้อมูลในการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมพบว่า กระบวนการทำงานของโครงการในรูปแบบเครือข่ายมีผลต่อการพัฒนาแกนนำในชุมชนเพราะเนื่องจากได้มีการแบ่งปันประสบการณ์การทำงาน กระบวนการบริหารงานของกลุ่มต่างๆเพื่อมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชน

12. สมมุติฐานที่ว่า กระบวนการทำงานมีผลต่อผลลัพธ์ที่ตามมาของโครงการฯ นั้น พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่มีความเข้มข้น (Strength) ต่ำ เมื่อมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลเราจึงไม่สามารถยอมรับสมมุติฐานได้ เนื่องจาก ข้อมูลในการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมพบว่าการสร้างเสริมสุขภาวะองค์กรร่วม การเชื่อมประสานเครือข่ายที่ทำงานในพื้นที่ เกิดกลไกการพัฒนาในระดับจังหวัด และลดความซ้ำซ้อนในการทำงานด้านการสร้างเสริมสุขภาวะในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ยังมีเครือข่ายและประชาชนที่เข้าร่วมโครงการยังน้อย ทำให้เกิดผลในวงแคบเมื่อเทียบกับจังหวัด